

Delrapport 1

Fag- og yrkesopplæringen i Kunnskapsløftet

Denne rapporten fra Sintef er første delrapport i evalueringen av Kunnskapsløftet i fag- og yrkesopplæringen. Delrapporten gir oversikt over forhistorien til Kunnskapsløftet, status ved oppstart, og hvilke forventninger sentrale aktører har til implementeringen og resultater av reformen.

RAPPORT | SIST ENDRET: 09.03.2009

Tittel:

Kunnskapsløftet på reise I: Første delrapport for prosjektet Kunnskapsløftet – et løft også for fag- og yrkesopplæringen?

Rapporten:

[Last ned rapporten \(PDF\)](#)

Forfatter:

Vidar Havn, Berit Kvalsvik Teige, Trond Buland, Christin Tønseth, Liv Finbak, Ragnhild Lian og Ingunn Hybertsen Lysø

Utgiver:

SINTEF

År:

2009

Rapportserie

Dette er første rapport i SINTEFs evaluering av Kunnskapsløftet i fag- og yrkesopplæringen. Se også:

- [delrapport 2](#)
- [delrapport 3](#)
- [sluttrapport](#)

Om rapporten

Forventningsstudien er i hovedsak basert på et representativt utvalg opplæringskontorer og de fleste fagopplæringslederne i fylkeskommunen. I tillegg er det foretatt dybdeintervjuer med representanter for partene i arbeidslivet og møter med SRY og to faglige råd. Intervjuene foregikk i perioden fra november 2007 til april 2008.

Rapporten viser at aktørene gjennomgående har store forventninger til reformen, men at det også er mange som tviler på om den ville føre til det økte løftet i videregående opplæring som det legges opp til. Mange ønsker å være avventende før storstilte implementeringstiltak igangsettes. Dette er gjerne aktører som hadde forventet en "ferdigspikret" reform med en detaljert vei til målet.

Kunnskapsløftet

Kunnskapsløftet er en reform som gir rom for stor fleksibilitet og lokal tilpasning. I følge Sintef mener mange at reformen gir for stor lokal frihet.

Sammensmeltingen av den tidligere to-delte videregående administrasjonen i fylkene oppleves som positivt og nødvendig for å få til en felles forståelse for opplæring i skole og bedrift.

Næringslivet etterspør i større grad grunnleggende ferdigheter. Dette oppfattes av flere respondenter som positivt. Det samme gjelder forventningene til Utdanningsvalg og Prosjekt til fordypning (PTF). Hvorvidt PTF blir vellykket vil blant annet avhenge av om skolene klarer å få utplassert elevene.

Det er en uttalt skepsis til at spesialiseringen innenfor yrkesfagene nå er overlatt til lærebedriftene, og at bedriftene kan få kandidater som er lite rustet til å begynne i lære.

Flere aktører frykter at læreplanenes lokale innretning kan føre til store kvalitative forskjeller i opplæringen og uthuling av fagbrevet i form av A og B-fagbrev. Nasjonale standarder rundt evaluerings- og dokumentasjonssystemet for opplæring i bedrift etterlyses.

Det er positive forventninger knyttet til Kunnskapsløftets fremheving av et helhetlig opplæringsløp i skole og bedrift – der opplæringen i alle ledd må ta høyde for det forutgående eller etterfølgende ledd. Dette forutsetter et bedre samarbeid mellom skolesektor og arbeidsliv. Omfanget av samarbeid mellom skole og næringsliv oppfattes av mange respondenter som betydelig blant annet gjennom partnerskapsavtaler og fagnettverk.

Opplæringskontorene opplever at de har fått en ny og utvidet rolle i Kunnskapsløftet i form av økt

merarbeid og krav om økt rapportering til fylkeskommunen. Opplæringskontorene og fylkene samarbeider godt, men ansvarsfordelingen mellom dem er fortsatt noe uavklart når det gjelder hvem er ansvarlig for hva i fag og yrkesopplæringen.

Opplæringskontorene er viktige når det gjelder å kvalitetssikre opplæringen i bedrift. De har en sentral rolle i utformingen av læreplaner, oppfølging og veiledning, skolering av faglige ledere og instruktører. Mange av de daglige lederne av opplæringskontorene etterlyser klarere retningslinjer for å skape den nødvendige læreplanforståelsen.

Flere av informantene er bekymret for om lærebedrifter som ikke er tilknyttet et opplæringskontor vil mestre utfordringene i fag- og yrkesopplæringen i forhold til Kunnskapsløftets intensjoner.